

LBRIS

We know
books

GEORGE BACOVIA

Poezii

Prefață, fișă biobibliografică
și referințe critice de Lucian Pricop

EDITURA CARTEX 2000

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

BACOVIA, GEORGE

Poezii / George Bacovia; pref., fișă biobibliografică și referințe
critice de Lucian Pricop – Ed. a 6-a – București: Cartex 2000, 2025
ISBN 978-606-091-285-9

I. Pricop, Lucian (pref.)

821.135.1

Pentru comenzi și informații, vă rugăm să ne contactați la:

- Tel/fax: 021/323.41.30; 021/323.00.76
- Tel: 0745.069.898; 0729.951.763
- www.edituracartex.ro
- e-mail: comenzi@edituracartex.ro
- e-mail: comanda.cartex@gmail.com
- O.P. 4, C.P. 184, București

CUPRINS

<i>Prefață</i>	9	Oh, amurguri	62
<i>Fișă biobibliografică</i>	19	Amurg de iarnă	63
<i>Referințe istorico-literare</i> ..	22	Alean	64
		Amurg antic	65
		Pulvis	66
		Cuptor	67
		Toamnă	68
		Singur	69
		Trudit	70
		Amurg	71
		Altfel	72
		Panoramă	73
		Finis	74
		Plumb de iarnă.....	75
		Nocturnă	76
		Plumb de toamnă	77
		Largo	78
		Plouă	79
		Nervi de primăvară ...	80
		Matinală	81
		În parc	82
		Poemă în oglindă	83
		Alb	85
		Nervi de toamnă.....	86
		Plumb de iarnă	87
		Note de toamnă	88
		Monosilab de toamnă ..	89
		Nocturnă	90

VERSURI

PLUMB

Plumb	39
Pastel	40
Decor	41
Amurg	42
Lacustră	43
Gri	44
Sonet	45
Amurg de toamnă	46
Tablou de iarnă.....	47
În grădină	48
Spre toamnă	49
Păлинд	50
Amurg violet	51
Decembrie	52
Negru	53
Nevroză	54
Moină	55
Melancolie	56
Rar	57
Nervi de toamnă	59
Seară tristă	60
Note de toamnă	61

Scântei galbene.....	93
Singur	94
Miezul nopții	95
Vânt	96
Balet	97
Pastel	98
Scântei galbene	99
Dormitând	100
Nocturnă	101
Nervi de primăvară ...	102
Note de primăvară	103
Fanfara	104
Gol	105
De iarnă	106
Umbra	107
De iarnă	108
Note de toamnă.....	109
Vals de toamnă.....	110
Igienă	111
Și ninge	112
Plumb de iarnă.....	113
Toamnă	114
Nocturnă	115
Frig	116
Dimineață	117
Romanță	118

CU VOI

Cu voi	121
Liceu	122
Proză	123
Belșug	124
Ego	125
Amurg	126
Dialog de iarnă	127
Nocturnă	128

Aiurea	130
Psalm	131
Contrast	132
Baladă	133
Vobiscum	134
Piano	135
În altar	136
Poemă finală.....	137
Epitaf	138
Destul	139
Din urmă	140

COMEDII ÎN FOND

Versuri	143
Serenadă	144
Tăcere	145
Ecou de romanță	147
Trec nouri	148
Pastel	149
Renunțare	150
Ecou de romanță.....	151
Amurg	152
Să ne iubim	153
Veritas	154
Noapte de vară	155
Pastel	156
În fericire	157
Baladă	158

STANȚE BURGHEZE

Sic transit.....	161
Idei	163
[Idei] II	164
[Idei] III.....	165

Toamnă în târg	166
Sine die	167
Meridian	168
De ultimă oră	169
Perpetuum mobile	170
Glossă	171
Boemă	172

POEZII

Doină	175
Și dacă	176
Epodă	177
Arhaism	178
De-aș fi artist	179
Cogito	180

DIN PERIODICE

Nervi de toamnă.....	183
Romanță	184
Sânge, plumb, toamnă ...	185
Ebreia	186

POSTUME

Stanță veche	189
Stanță reală	190
Stanță medie	191
Stanță la Bacovia	192
Așa	193
Vanitas	194
Stanță	195
Stanță de lume	196
Pro arte	197
Pro arte II	198
Stanță de lume.....	199
De iarnă	200
Amurguri	201
În zare	202
Feude	203
Unui clovn	204
Singurătate, nu te-am voit	205
Toamna murind	207

PLUMB

Dormeau adânc sicriele de plumb,
Și flori de plumb și funerar vestmânt –
Stam singur în cavou... și era vânt...
Și scârțâiau coroanele de plumb.

Dormea întors amorul meu de plumb
Pe flori de plumb... și-am început să-l strig –
Stam singur lângă mort... și era frig...
Și-i atârnav aripile de plumb.

PASTEL

Buciumă toamna
    Agonic – din fund –
Trec păsărelele,
    Și tainic s-ascund

Țârâie ploaia...
    Nu-i nimeni pe drum;
Pe-afară de stai
    Te-năbuși de fum.

Depart, pe câmp,
    Cad corbii, domol;
Și răgete lungi
    Pornesc din ocol.

Tălângile, trist,
    Tot sună dogit...
Și tare-i târziu,
    Și n-am mai murit...

DECOR

Copacii albi, copacii negri
Stau goi în parcul solitar:
Decor de doliu, funerar...
Copacii albi, copacii negri.

În parc regretele plâng iar...

Cu pene albe, pene negre
O pasăre cu glas amar
Străbate parcul secular...
Cu pene albe, pene negre.

În parc fantomele apar...

Și frunze albe, frunze negre;
Copacii albi, copacii negri;
Și pene albe, pene negre,
Decor de doliu, funerar...

În parc ninsoarea cade iar...

AMURG

Trec corbii – ah, „Corbii“
Poetului Tradem –
Și curg pe-nnoptat
Pe-un târg înghețat,

Se duc pe pustii...
Pe când, de argint,
În amurg de-argint,
S-aprinde crai-nou

Pe zări argintii
În vastul cavou...
Iubito... ah, „Corbii“
Poetului Tradem...

LACUSTRĂ

De-atâtea nopți aud plouând,
Aud materia plângând...
Sunt singur, și mă duce-un gând
Spre locuințele lacustre.

Și parcă dorm pe scânduri ude,
În spate mă izbește-un val –
Tresar prin somn, și mi se pare
Că n-am tras podul de la mal.

Un gol istoric se întinde,
Pe-aceleași vremuri mă găesc...
Și simt cum de atâta ploaie
Piloții grei se prăbușesc.

De-atâtea nopți aud plouând,
Tot tresărind, tot așteptând...
Sunt singur, și mă duce-un gând
Spre locuințele lacustre...

LBRIS

We know
books

GEORGE COȘBUC

POEZII

Prefață, fișă biobibliografică
și referințe critice
de Lucian Pricop

EDITURA CARTEX 2000

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

COȘBUC, GEORGE

Poezii / George Coșbuc; pref., fișă biobibliografică și ref. critice
 de Lucian Pricop – Ed. a 11-a – București: Cartex 2000, 2025

ISBN 978-606-091-286-6

I. Pricop, Lucian (ed. șt)

821.135.1

Textele ediției de față sunt reproduse după:

G. Coșbuc, Poezii, volumele I și II,

Editura de Stat pentru Literatură și Artă,

Colecția „Clasici Români“, București, 1958.

Selecția poeziilor a fost realizată în redacție.

Au fost operate modificări privind ortografia în vigoare.

Pentru comenzi și informații, vă rugăm să ne contactați la:

- Tel./fax: 021/323.41.30; 021/323.00.76
- Tel.: 0745.069.898; 0729.951.763
- www.edituracartex.ro
- e-mail: comenzi@edituracartex.ro
- e-mail: comanda.cartex@gmail.com
- O.P. 4, C.P. 184, București

CUPRINS

<i>Prefață</i> (Lucian Pricop).....	9
<i>Fișă biobibliografică</i>	18
<i>Referințe critice</i>	20
BALADE ȘI IDILE	
Noapte de vară	33
Mânioasă	35
Nu te-ai priceput	37
Fatma	39
Nunta Zamferei	41
Cântecul fusului	47
Rea de plată	50
Fata morarului	51
Crăiasa zânelor	53
Ex ossibus ultor!	58
Vântul	60
Vestitorii primăverii	63
Pe lângă boi	65
Rada	66
Trei, Doamne, și toți trei	71
La oglindă	74
Calul Dracului	78
De pe deal	79
El-Zorab	81
Suptîrica din vecini	87

Număi una!	89
Regina ostrogoților	91
Dușmancele	93
Costea	97
Somnul codrilor	101
Recrutul	103
Lordul John	106
Moartea lui Fulger	108
Un cântec barbar	116
Păstorița	119
Prahova	120
La părau	126
Vara	129
Toamna	131
FIRE DE TORT	
Mama	133
Lupta vieții	136
Ștefăniță-vodă	138
Sub patrafir	141
Scara	144
Noi vrem pământ	146
Voichița lui Ștefan	149
Doina	152
La Paști	156
Seara	158
La miezul verii	161
Iarna pe uliță	164
Cântec	168
Ispita	169
Fata mamei	172
Decebal către popor	174
Concertul primăverii	176
Colindătorii	178

ZIARUL UNUI PIERDE VARĂ

Faptul zilei	180
Chindia	183
Strigoii	187
Moartea lui Gelu	192
Nuntă în codru	197

CÂNTECE DE VITEJIE

Cântec	202
Dorobanțul	203
Dunărea și Oltul	205
Pentru libertate	207
Scut și armă	209
Oltanii lui Tudor	211
Săringar	213
Zece mai	215
Mortul de la Putna	217
Stema țării	220
Pe dealurile Plevnei	221
De profundis	222
Povestea căprarului	224
Coloana de atac	227
O scrisoare de la Muselim-Selo	232
Podul lui Traian	235
Pașa Hassan	237

NEPUBLICATE ÎN VOLUM

Patria română	240
Cântec	242
Povestea găștelor	243
La sânul mamei	245
Mama vitregă	247
Parabola sămănătorului	249
Vulturul	250

BALADE ȘI IDILE

NOAPTE DE VARĂ

Zărilor, de farmec pline,
Strălucesc în luminiș;
Zboară mierlele-n tufiș
Și din codri noaptea vine
Pe furiș.

Care cu poveri de muncă
Vin încet și scârțâind;
Turmele s-aud mugind,
Și flăcâii vin pe luncă
Hăulind.

Cu cofița, pe-ndelete,
Vin neveste de la râu;
Și cu poala prinsă-n brâu
Vin cântând în stoluri fete
De la grâu.

De la gărlă-n pâlcuri dese
Zgomotoși copiii vin;
Satul e de vuiet plin;
Fumul alb alene iese
Din cămin.

Dar din ce în ce s-alină
Toate zgomotele-n sat,
Muncitorii s-au culcat.
Liniștea-i acum deplină
Și-a-nnoptat.

Focul e-nvelit pe vatră,
Iar opațiile-au murit,
Și prin satul adormit
Doar vrun câne-n somn mai latră
Răgușit.

Iat-o! Plină, despre munte
Iese luna din brădet
Și se naltă,-ncet-încet,
Gânditoare ca o frunte
De poet.

Ca un glas domol de clopot
Sună codrii mari de brad;
Ritmice valurile cad,
Cum se zbate-n dulce ropot
Apa-n vad.

Dintr-un timp și vântul tace;
Satul doarme ca-n mormânt –
Totu-i plin de Duhul Sfânt:
Liniște-n văzduh și pace
Pe pământ.

Numai dorul mai colindă,
Dorul tânăr și pribeag,
Tainic se-ntâlnește-n prag,
Dor cu dor să se cuprindă,
Drag cu drag.

MÂNIOASĂ

Am să merg mai înspre seară
Prin dumbrăvi, ca mai demult,
În priveghetori să-mi pară
Glasul Linei că-l ascult.
Mai știu eu, ce-aș vrea s-ascult!
Că-n zori Lina sta-n portiță,
Sălta-n vânt a ei alțiță,
Vântul îi sălta-n cosiță
Și-i făcea floare-n obraz:
Eu mergeam la plug în laz,
Și, când trec, Lina s-ascunde,
Parcă nici nu m-a văzut.
Îi vorbesc, și nu-mi răspunde.
Nu-mi răspunde!
Și-o întreb, și nu-mi răspunde!
Și mă mir – ce i-am făcut!

Vreau de-aici să rump o floare!
Ochii unui înger scump
Au albastrul de cicoare,
Și cicoare vreau să rump –
Mai știu eu ce-aș vrea să rump!
Că-n amiazi venind pe vale,
Întâlnii pe Lina-n cale:
Fragi i-am dat, ea mi-a zis:-
„Na-le!
Ți-am cerut eu ție fragi?“
Ochii ei frumoși și dragi
Priveau tot spre poala rochii,
S-a pus Lina pe tăcut,

LBRIS

We know
books

GRIGORE ALEXANDRESCU

Poezii

Suvenire și impresii. Meditații și elegii.

Epistole și satire. Fabule

Prefață, fișă biobibliografică și referințe critice
de Lucian Pricop

EDITURA CARTEX 2000

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
ALEXANDRESCU, GRIGORE

Poezii: Suvenire și impresii, Meditații și elegii, Epistole și satire, Fabule Grigore Alexandrescu; prefață, fișă biobibliogr. și referințe critice de Lucian Pricop – Ed. a 4-a – București: Cartex 2000, 2025

ISBN 978-606-091-290-3

I. Pricop, Lucian (ed. șt.)

821.135.1-1

Textul ediției de față este reprodus după:

Grigore Alexandrescu, Poezii, Editura Facfa, Timișoara, 1987.

Au fost operate modificări privind ortografia aprobată de Academia Română.

Notele din subsol aparțin autorului.

Selecția poeziilor a fost realizată în redacție.

Pentru comenzi și informații, vă rugăm să ne contactați la:

- Tel./fax: 021/323.41.30; 021/323.00.76
- Tel.: 0745.069.898; 0729.951.763
- www.edituracartex.ro
- e-mail: comenzi@edituracartex.ro
- e-mail: comanda.cartex@gmail.com
- O.P. 4, C.P. 184, București

CUPRINS

<i>Prefață</i> (Lucian Pricop)	9
<i>Fișă biobibliografică</i>	24
<i>Referințe critice</i>	26
SUVENIRE ȘI IMPRESII	
Trecutul. La mănăstirea Dealului	33
Umbra lui Mircea. La Cozia	36
Răsăritul luni. La Tismana	39
Mormintele. La Drăgășani	42
O impresie. Dedicată oștirii române	45
Anul 1840	48
Ucigașul fără voie	51
Frumusețea D-ei**	54
Suferința	55
Încă o zi	57
Un ceas e de când anul trecu	59
Buchetul	61
Reveria	63
Meditație	65
Miezul nopții	68
Așteptarea	70
Inima mea e tristă	72
Câinele soldatului	74

MEDITAȚII ȘI ELEGII

Adio. La Târgoviște	79
Întristare	82
Unirea Principatelor	
Dedicată fiitorilor deputați ai României	83
Mării sale domnului Alexandru Ioan I. Anul 1859.	
Pentru ziua intrării sale în București	86
Cântecul soldatului	88
Cometei anonsate pentru 13 iunie	90
Răspunsul cometei	92

EPISTOLE ȘI SATIRE

Epistolă către Voltaire	97
Epistolă Domnului Alexandru Donici, fabulist moldovean	101
Satiră. Duhului meu	103
Răzbunarea șoarecilor sau Moartea lui Sion	108

FABULE

Toporul și pădurea	115
Elefantul	117
Oglindele	120
Câinele izgonit	122
Șoarecele și pisica	125
Privighetoarea și măgarul	126
Câinele și cățelul	128
Pisica sălbatică și tigru	129
Dervișul și fata	131
Dreptatea leului	132
Lupul moralist	135
Nebunia și Amorul	137
Lebăda și puii corbului	138
Privighetoarea în colivie	141
Ursul și lupul	143
Boul și vițelul	146

Vulpea liberală	148
Mierla și bufnița	149
Cucul	150
Uleul și găinile	152
Câinele și măgarul	154
Vulpoiul predicator	155
Privighetoarea și păunul	157
Măgarul răsfățat	159
Papagalul și celelalte paseri	161
Catârul ce-și laudă nobilitatea	162
Bursucul și vulpea	163
Șarlatanul și bolnavul	165
Atelajul eterogen	166
Iepurele, ogarul și copoiul	167
Ursul și vulpea	168
Corbii și barza	169
Calul vândut și diamantul cumpărat	171
Porcul liberat	172
Castorul și alte lighioni	173
Mielul murind	175
Zugravul și portretul	176
Catârul cu clopoței	177
Lișeța, rața și gâsca	179

TRECUTUL. LA MĂNĂSTIREA DEALULUI

Dedicat măriei sale prințului nostru

Precum o santinelă, pe dealul depărtat
Domnește mănăstirea; și zidu-i cel înalt
Se-ntinde împrejur-i, pustiu și învechit,
De iedera bătrână, de mușchi acoperit.¹
Acolo au odihna, locaș adânc, tăcut,
Eroi ce mai-nainte mult zgomot au făcut.
Un cap îi prezidează² și, dacă s-o-ntâmpla,
Cu vreme, România s-ardice fruntea sa,
P-a *Dâmboviței* vale oștiri de s-or ivi,
Ai luptelor cumplite părtași ei vor mai fi.

Eu în copilărie iubeam să mă opresc
Pe dealul mănăstirei, și-n vale să privesc
Mărețul turn, trist martur l-al nostru trist apus,
Ș-a cărui origină în veacuri s-a răpus,
Turnul din care-odată bărbații renumiți
Vedeau române taberi pe câmpi nemărginiți.³
În preajmă-i e cetatea! ai ei locuitori
Ruina-i azi cu fală arăt la călători,

¹ Pe când scriam aceste versuri, reînnoirea monumentelor nu începuse încă.

² Capul lui Mihai Viteazul.

³ Turnul Curței domnești.

Precum atâți nevrednici, trăind în moliciuni,
Se laud cu mari fapte făcute de străbuni.

Dar pentru ce orașul atât de strălucit
Acum între orașe e cel mai umilit?
Ce voie prea înaltă, ce lege porunci
Căderea deopotrivă cu înălțarea-a fi?
E o fatală soartă? sau pe acest pământ
Lasă urmele sale blestemul unui sfânt?¹
Dacă însă o țară, un neam ar fi dator,
Când au greșit despoții, nelegiuirea lor
A o plăti, atuncea orașul osândit
Și numele-i din lume de mult ar fi perit.
Căci mii de glasuri stinse d-al tiraniei fier,
În strigări dureroase s-au înălțat la cer;
Căci ploii ce în torente de veacuri s-au vărsat
Sângele dupe pietre încă nu l-au spălat.

Orcum va fi, mi-e scumpă cetatea ce-a domnit,
O iubesc căci e tristă și căci a suferit:
Și precum anticarul, la patima-i supus,
Culege vechea-aramă ce nu mai are curs,
Așa în a mea râvnă, pe locul părintesc,
Fiu al astor ruine, țărâna lor slăvesc.
Încă mi-aduc aminte de groaza ce simțeam,
Când la apusul zilei scheletul lor priveam.
„P-aici, ziceau bătrânii, o boltă arătând,
Intră tânăra doamnă, frumoasă și fugind
De cetele tatare, când ele-acest palat,

¹ Sfântul Nifon, care se zice că a blestemat pe Radu al IV-lea.

Lipsind oștirea noastră, în treacăt au prădat.¹
Peștera, ce se-ntinde departe subt pământ,
Prin drumuri rătăcite în loc necunoscut
Își are răsufierea: în sânul ei găsești
Averi nenumărate, comorile domnești;
În preajmă-le ard focuri, căci ele se păzesc
De iesme, tauri negri, ce iadul locuiesc;
Și când vrun om aproape a merge-a cutezat,
El la lumina zilei nu s-a mai arătat.“

Astfel ziceau, și vremea un pas a mai făcut,
Și chiar acele iesme azilul ș-au pierdut!
Tot e tăcut și jalnic: însă așa cum ești,
Singură porți povara mării românești,
Târgoviște căzută! poetul întristat
Colore variate în sânu-ți a aflat,
Războinicul modeluri; și, dac-am asculta
Ceea ce în favoru-ți reclamă slava ta,
A vitejilor umbră d-am ști se o cinstim,
Vrednici de libertate noi am putea să fim.
Am afla de la dânșii ce jărtfe trebuiesc,
Prin câtă energie nații se mântuiesc.

A! facă prevedința ca-naltul simtiment,
Ce-nchină vitejiei mărețul monument,
Ce-alege pe-nălțime al nemuririi loc,
Să fie nuouă cârma, coloana cea de foc,
Coloana ce odată din țara de exil
Pe calea mântuirii ducea pe Istrail!

¹ Tradiție.

LBRIS

We know
books

OCTAVIAN GOGA

Poezii

Prefață, fișă biobibliografică
și referințe critice
de Lucian Pricop

EDITURA CARTEX 2000

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

GOGA, OCTAVIAN

Poezii / Octavian Goga; pref., fișă biobibliografică și referințe
 critice de Lucian Pricop – Ed. a 5-a – București: Cartex 2000, 2025

ISBN 978-606-091-265-1

I.Pricop, Lucian (ed.șt.)

821.135.1

Textele ediției de față sunt reproduse după:

Octavian Goga, Opere. Poezii, Editura Minerva,

Colecția „Scriitori români“, București, 1978.

Au fost operate modificări privind noua ortografie
 aprobată de Academia Română.

Selecția textelor a fost realizată în editură.

Pentru comenzi și informații, vă rugăm să ne contactați la:

- Tel./fax: 021/323.41.30; 021/323.00.76
- Tel.: 0745.069.898; 0729.951.763
- www.edituracartex.ro
- e-mail: comenzi@edituracartex.ro
- e-mail: comanda.cartex@gmail.com
- O.P. 4, C.P. 184, București

CUPRINS

<i>Prefață</i> (Lucian Pricop).....	7	NE CHEAMĂ PĂMÂNTUL	
Fișă biobibliografică.....	11	(1909)	
Referințe critice	13	Fecunditas.....	74
		Prăpastie.....	76
		Cântecele mele.....	79
		Cosașul.....	80
		De demult	82
		Colindă.....	84
		Un om	85
		Graiul pâinii	88
		În munți	90
		Prima lux	92
		Mi-a bătut un moș la poartă	94
		Scrisoare	95
		Acasă	96
		Asfințit.....	97
		O rază.....	99
		Cântece	102
		Moș Crăciun	105
		DIN UMBRA ZIDURILOR	
		(1913)	
		Revedere	106
		Oaspe vechi.....	107
		Mama	109
		Măsuța mea	111
		<i>Cântă apele</i>	
		La mal	113
		Lacul	115
		Scrisoarea ta	116
		Gândește-te	117
		<i>Coarde vechi</i>	
		Doina	118
		Voi veniți cu mine	120

**POEZII
(1905)****RUGĂCIUNE**

Rătăcitor, cu ochii tulburi,
Cu trupul istovit de cale,
Eu cad neputincios, stăpâne,
În fața strălucirii tale.
În drum mi se desfac prăpăstii,
Și-n negură se-mbracă zarea,
Eu în genunchi spre tine caut:
Părinte,-orânduie-mi cărarea!

În pieptul zbuciumat de doruri
Eu simt ispitele cum sapă,
Cum vor să-mi tulbure izvorul
Din care sufletul s-adapă.
Din valul lumii lor mă smulge
Și cu povăța ta-nțeleaptă,
În veci spre cei rămași în urmă,
Tu, Doamne, văzul meu îndreaptă.

Dezleagă minții mele taina
Și legea farmecelor firii,
Sădește-n brațul meu de-a pururi
Tăria urii și-a iubirii.
Dă-mi cântecul și dă-mi lumina
Și zvonul firii-ndrăgostite,
Dă-i raza soarelui de vară
Pleoapei mele ostenite.

LIBRIS
I know
books

Alungă patimile mele,
Pe veci strigarea lor o frânge,
Și de durerea altor inimi
Învăță-mă pe mine-a plânge.
Nu rostul meu, de-a pururi pradă
Ursitei maștere și rele,
Ci jalea unei lumi, părinte,
Să plângă-n lacrimile mele.

Dă-mi tot amarul, toată truda
Atâtor doruri fără leacuri,
Dă-mi viforul în care urlă
Și gem robiile de veacuri.
De mult gem umiliții-n umbră,
Cu umeri gârbovi de povară...
Durerea lor înfricoșată
În inimă tu mi-o coboară.

În suflet seamănă-mi furtună
Să-l simt în matca-i cum se zbate,
Cum tot amarul se revarsă
Pe strunele înfiorate;
Și cum sub bolta lui aprinsă,
În smalt de fulgere albastre,
Încheagă-și glasul de aramă:
Cântarea pătimirii noastre.

PLUGARII

La voi aleargă totdeauna
Truditu-mi suflet să se-nchine;
Voi singuri străjuiți altarul
Nădejzii noastre de mai bine.
Al vostru-i plânsul strunei mele
Creștini ce n-aveți sărbătoare,
Voi, cei mai buni copii ai firii,
Urziți din lacrimi și sudoare.

Cu mila-i nesfârșită, cerul
Clipirii voastre-nduioșate
I-a dat cea mai curată rază
Din sfânta lui seninătate.
El v-a dat suflet să tresară
Și inimă să se-nfioare,
De glasul frunzelor din codru,
De șopot tainic de izvoare.

În coapsa grăitoarei miriști
Devreme plugul vostru ară;
E primăvară pe câmpie,
Și-n ochiul vostru-i primăvară.
Blând tainele vi le desface
Din sânu-i milostiva glie,
Căci toată floarea vă cunoaște
Și toată frunza ei vă știe.

Purtați cu brațele-amândouă
A muncii rodnică povară,
Subt strălucirea-nlăcrimată
A dimineților de vară.
Și nimeni truda nu v-alină,
Doar bunul cerului părinte,

LBRIS

We know
books

ST. O. IOSIF

**Poezii • Proză
Traduceri**

Prefață și referințe critice de Oana Soare
Fișă biobibliografică de Lucian Pricop

EDITURA CARTEX 2000

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

IOSIF, ȘTEFAN OCTAVIAN

Poezii - Proză - Traduceri / St. O. Iosif ; pref. și ref. crit. Oana Soare; fișă biobibliografică: Lucian Pricop – Ed. a 5-a – București: Cartex 2000, 2025

ISBN 978-606-091-253-8

I. Soare, Oana (pref.)

II. Pricop, Lucian (ed.)

821.135.1

Pentru comenzi și informații, vă rugăm să ne contactați la:

- Tel/fax: 021/323.41.30; 021/323.00.76
- Tel: 0745.069.898; 0729.951.763
- www.edituracartex.ro
- e-mail: comenzi@edituracartex.ro
- e-mail: comanda.cartex@gmail.com
- O.P. 4, C.P. 184, București

CUPRINS

<i>St.O. Iosif – sau discreția ca mod de existență</i>	7
<i>Fișă biobibliografică</i>	18
<i>Referințe critice</i>	22
<i>Notă asupra ediției</i>	30
<i>Versuri (1897)</i>	31
<i>April</i>	33
<i>Sărbătoare</i>	34
<i>O mamă</i>	35
<i>Domnișoarei</i>	36
<i>Aceleiași</i>	37
<i>Ideal</i>	38
<i>Rămas bun</i>	39
<i>Patriarhale (1901)</i>	41
<i>Bunica</i>	43
<i>Revedere</i>	44
<i>Furtuna</i>	45
<i>Visul</i>	47
<i>Cobzarul</i>	49
<i>De ziua mea</i>	50
<i>Adio</i>	51
<i>Învins!</i>	53
<i>Iarmaroc</i>	54
<i>Romanță</i>	55
<i>Rozele</i>	56
<i>Pasteluri</i>	57
<i>Baladă</i>	60
<i>Doina</i>	62
<i>Cântec vechi</i>	64
<i>Cântec de leagăn</i>	65
<i>Salcâmul</i>	66
<i>Cântec</i>	67
<i>Nopti de vară</i>	68
<i>Cântec</i>	69
<i>Nucul</i>	70
<i>Fulgii</i>	72
<i>Poezii (1901-1902)</i>	73
<i>De sărbători</i>	75
<i>Răzmirița</i>	76
<i>Lăutarul</i>	77
<i>Haiducul</i>	78
<i>Secerișul</i>	79
<i>De urât</i>	80
<i>Un cântec</i>	81
<i>Poezia</i>	82
<i>Toamnă</i>	83
<i>Cântece și balade</i>	85
<i>Cântece</i>	87
<i>Frumoasa Irină</i>	91
<i>Cântec de primăvară</i>	93
<i>Mi-e dor</i>	94
<i>Pintea</i>	95
<i>De cântece Parisu-i plin</i>	99
<i>Pastel</i>	100
<i>Steaua</i>	101

La cules	102	Clopotele din Nürnberg	155
Apa morților	104	<i>Tălmăciri (1909)</i>	157
<i>Credințe (1905)</i>	105	Un imn francez lui Eminescu...	159
Când seara în ceasuri de singurătate	107	LUCIEN BAZIN	
Credințe	108	Izbăvire	161
Melancoliei	109	GOETHE	
Cântec	110	Copila din străini	162
Cântec	111	SCHILLER	
S-a-nnoptat	112	Către copaci	163
Pe deal	113	GIOSUÉ CARDUCHI	
Lebăda	114	Cavalerul	164
Copil sârman	116	HEINE	
Sărbătoare	118	Pe inimă iubito	166
Singur	120	Păduri și câmpuri se-nveșmântă .	167
Fântâna vrăjită	121	Și dacă-n ochii tăi	168
Gruia	123	Nu mă iubești!	169
Domnița	126	Când doi își zic adio	170
Harpistul	127	Noi ne iubirăm	171
Cântec	129	Un tânăr iubește	172
<i>Cântece (1912)</i>	131	Afară-i noapte	173
Noaptea de mai	133	Icoane vechi	174
În ochii tăi	135	Ce tristă mi-e inima	175
Cu ochii tăi	136	Safire-s ochii tăi	176
Cântărețul	137	Departé	177
Primăverii	138	Stelilor	179
Liniște	139	<i>Proză</i>	181
Înșiră-te mărgăritare	140	O zi de sărbătoare	183
Cântec de leagăn	143	Dantele	185
Cântec sfânt	144	Din copilărie	188
Nopti de veghe	145	Victimă	190
Toamnă	146	Monumentul	193
Se-ntorc iar zilele noroase	148	„Opinca românească“	195
Înmormântare	149	Cum scrie Caragiale	201
Tălângi	151	O amintire	205
Unui tânăr	152		
Scrisoare lui Goga	153		

St. O. Iosif – sau discreția ca mod de existență

Începând cu secolul XVII, și poate și mai înainte – dar atunci nu aveau acest nume – s-au purtat periodic diferite bătălii literare, cele mai încrâncenate fiind cunoscute ca luptele dintre „antici“ și „moderni“. De partea „anticilor“ au stat mereu iubitorii tradiției, ai continuității, spiritele puțin dispuse să accepte noul sub diversele forme în care se înfățișează (de multe ori contrariante pentru contemporani). De partea „modernilor“ se aliază de regulă scriitorii inovatori, „revoluționari“, al căror entuziasm reformator a mers uneori până la a nega și a abandona orice formă a tradiției sau, invers, până la a accepta orice manifestare a noului. Celebra bătălie din Franța secolului XVII a fost câștigată de „antici“, în frunte cu Boileau – însă nu mereu „anticii“ au avut dreptate. Uneori a fost mai profitabilă, pentru înnoirea literară în general, victoria „modernilor“ – secolele XIX și mai ales XX sunt împânzite de diferite „revoluții literare“, ale căror efecte au acționat cel puțin ca fermenți transformatori, stimulatori, înnoind fețele și valențele poeziei sau ale limbajului literar. Cu atât mai binevenit este acest val înnoitor în condițiile în care, din diferite pricini, câmpul literelor parcurge o etapă de stagnare a creației.

O astfel de bătălie a avut loc și în literatura română, la confluența secolelor XIX-XX, St. O. Iosif făcând parte din tabăra perdantă, a celor care au stat de partea tradiției (cultivată mai ales în părțile ei inautentice). Să schițăm un sumar tablou de epocă.

APRIL

Streșinile se dezgheață,
Picură mărgăritare...
Ce de lume! Ce de viață!
Și ce larm-asurzitoare!

A întinerit natura;
Negustorii zdrențuroși
Țipă cât îi ține gura:
– Hai la ghiocci frumoși!

În mansardă locuiește
Un artist. Băiet sărac,
De un ceas se chinuiește
Ca să vâre ață-n ac.

Și cărpindu-i, biet, cum știe
Pantalonii vechi de dril
Fluieră de bucurie...
Bine ai venit, april!

SĂRBĂTOARE

Măreț amurg de sărbătoare
Domnește-n veselul oraș,
Un nour arde-n depărtare
Ca un tăciune uriaș.

Se-ntoarce lumea din poiană,
Călări, pe jos, boieri, norod;
Aleargă o căruță-n goană
Din două salturi peste pod.

Și râd, și chiuiesc și cântă
Cei cari s-au grămădit în ea:
Vârtejii de pulbere s-avântă
Când trec pe dinaintea mea!

Sunt bolnav, moartea mă îmbie,
Și tot privesc la ei cu jind...
Și tot tresalt de bucurie
Când văd pe oameni chefuind!

O MAMĂ

I-au gătit spânzurătoare,
Vin pandurii cu poruncă.
Mama lui în prag apare
Și la pieptul lui s-aruncă.

E bătrână, e beteagă,
Dar cu dânsul vrea să plece:
Ea se roagă, ei îl leagă,
Îl pornesc, și ea-l petrece.

O-mbrâncesc și o înjură;
Stă obida s-o doboare:
– Domnișorule, te-ndură!
Vreau să-l văd numai cum moare...

LBRIS

We know
books

NICOLAE LABIȘ

POEZII

Prefață de Eugen Simion

Fișă biobibliografică și referințe critice
de Lucian Pricop

EDITURA CARTEX 2000

Coperta: Mădălina Pricop

Tehnoredactor: Ecaterina Pîslă

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României**LABIȘ, NICOLAE**

Poezii / Nicolae Labiș; pref.: Eugen Simion; fișă biobibliografică
și referințe critice: Lucian Pricop – Ed. a 4-a – București:
Cartex 2000, 2024

ISBN 978-606-091-215-6

I. Simion, Eugen (trad.)

II. Pricop, Lucian (ed.)

821.135.1

Pentru comenzi și informații, vă rugăm să ne contactați la:

- Tel/fax: 021/323.41.30; 021/323.00.76
- Tel: 0745.069.898; 0729.951.763
- www.edituracartex.ro
- e-mail: comenzi@edituracartex.ro
- e-mail: comanda.cartex@gmail.com
- O.P. 4, C.P. 184, București

CUPRINS

<i>Prefață</i> (Eugen Simion)	9
<i>Fișă biobibliografică</i>	21
<i>Referințe critice</i>	24

PRIMELE IUBIRI (1956)

I. *Liliacul timpuriu*

Meșterul	37
Începutul	39
Zurgălăul.....	41
În ziua neuitată	44
Moartea căprioarei.....	47
Ion.....	50
Blestem	51
100	53
Râsul.....	55
Versuri de dimineață	56
Pământul	62
Orație de nuntă	64
Liliacul timpuriu.....	66
Prietenul Glad.....	69

II. *Sadoveniene*

Mihail Sadoveanu.....	75
Rugul din Iași	78

Cosma Răcoare	81
Bătrânul pădurar	82
<i>III Rapsodia pădurii</i>	
Frământarea intimă	87
Încheiere	97
<i>IV Primele iubiri</i>	
Primele iubiri	101
LUPTA CU INERȚIA (1958)	
Poezia	115
<i>Confesiuni</i>	
Confesiuni	119
Momente biografice	123
Biografie	124
Maturizare	125
Am iubit... ..	126
Fior	127
Umanism	128
Sunt spiritul adâncurilor	130
<i>Destinderi</i>	
Uită-te	133
Tu	133
Și	134
Clonț	134
Gol	135
Am uitat	136
Contemplație	136
Alexandrin	137
Dor	138
Portret	138
Ceara	139
Cearcăn	139
Toamna	140

Odă soarelui

Început de an	143
În zori	145
Scrisoare mamei	146
Creion	148
Dans	149
Logodna	150
Odă soarelui	151
Odihna lăutarului	152

Intima comedie

Introducerea	157
Cercul I	158
Beția	159
Epoca	160

Lupta cu inerția

Omul comun	165
I. Dilema	165
1. O viziune a omului comun	165
2. Omul comun se justifică	167
3. Omul comun ia o hotărâre	169
II. Regenerarea	171
1. Omul comun pleacă din birou	171
2. Cinstea	172
3. Omul comun a devenit altceva	174
III. Treapta superioară	175
1. Tabloul general	175
2. Spre fericirea personală	176
3. Poiana primei amintiri	179
Geneza	179
Baladă	181
Marină	186
Idilă	188
Munca	192

Pierderile.....	194
Clio	197

Albatrosul ucis

Albatrosul ucis.....	203
Sunt douăzeci de ani... ..	204
Epitaf I.....	205
Epitaf II.....	205

DIN PERIODICE ȘI POSTUME

Bunica.....	209
Neliniștea.....	210
Eu.....	213
Zbor	213
Popas.....	214
Elan.....	215
Drag	215
Geografia timpului.....	217
1. Palmele	216
2. Dragostea.....	217
3. Geografia timpului (1).....	217
4. Geografia timpului (2).....	218
Impresii din munți	220
Baladă obișnuită	219
Zâmbetul.....	224
În mai.....	225
Al tuturor	228
Nourii.....	229
Singular și plural.....	230
Tinerețe.....	233
Ancora	234
Circ	235
Schițe pentru <i>umanism proletar</i>	235

PREFAȚĂ

Nicolae Labiș (2.XII.1935, Poiana Mărului, comuna Mălini, jud. Suceava – 22.XII.1956, București), este fiul Anei Profira Labiș (n. Luca-Asandei) și al lui Eugen Labiș, învățători. Tatăl era fiul unui brigadier silvic, iar mama, descendentă – se pare – din familia lui Ion Creangă (pe linie paternă), venea din Topolița, sat situat în vecinătatea Humuleștilor. Viitorul poet urmează primele trei clase în satul natal, apoi (1944-1945) școala din comuna musceleană Văcarea, unde familia (mai puțin tatăl, concentrat pe front) se refugiase. În mai 1945 familia revine în Poiana Mărului (în comuna Mălini), unde viitorul poet urmează clasa a IV-a. În 1946 este înscris la Liceul „Nicu Gane“ din Fălticeni. Stă în gazdă, ca și Ion Creangă și Mihail Sadoveanu, pe strada Rădășenilor. Elevul Labiș dovedește un talent precoce. În decembrie 1950, la cincisprezece ani, publică primele versuri, *Fii dârz și luptă, Nicolae!*, în revista „Iașul nou“. Peste un an, la recomandarea profesorului său V.G. Popa se apucă să culegă folclor literar din regiune. Înregistrează 177 piese, publicate postum. Face și traduceri, mai întâi din P.P. Eršov (*Căluțul cocoșat*, un basm în versuri, lăsat în manuscris), apoi din Lenau – poemele *La Patria mea, Robert și invalidul* – în colaborare cu Ștefan Siklody, apărute în 1952 tot în „Iașul nou“. Aici publică, de asemenea, recenzii la cărți sovietice, pe care le semnează N. Mălin. Nu ignoră, în acest răstimp, versurile proprii. Între mai și decembrie 1951 i se tipăresc cinci poezii în stil proletcultist, iar în arhivele sale a fost descoperit, din

MEȘTERUL

Meșter valah, azi nume de fântână,
Crescut din lutul ce l-ai plămădit
În sprintenă zidire cu trei turle
Și ie dantelată de granit,
Din cântece pierdute până astăzi
Și din puterea visului vânjos
Ai încheșat, cu palme bătucite,
Minunea de la Argeș mai în jos.

Un om bărbos ținea o floare albă
În aspre palme, mângâind-o blând...
Căzut în iarbă și secăt de vlagă,
O doină tristă îngâna în gând.
Priveai. Și-un dor tulburător te-ncinse
Lui să-i închini nemaivăzut altar,
Să stea pe plaiul aspru, precum floarea
În palme bătucite de plugar.

Visai să vezi sub bolțile rotunde
Și-n fumul pălpăit de lumânări,
Pe lemnul zugrăvit cu lut și soare

Chipul palmașilor acestei țări.
 Înfrigerat de-un singur gând, smulgându-ți
 Ca zdrențe vii părerile de rău,
 Tu ți-ai strivit sub talpa mănăstirii
 Inima ta, tot ce-ai avut al tău.

Dar ți-ai simțit-o renăscând cu larmă
 În dangătul de clopot, presimțit
 Al veacurilor multe, viitoare,
 Tu, prometeu român, purtând alt mit
 Când ridicat pe cea mai naltă turlă,
 Cu glas profetic, domnului despot,
 De-ai să mai poți clădi la fel minune,
 I-ai dat răspunsul răzvrătit: Mai pot!

Orbind cu pirozeaua de pe cușmă,
 Și îndreptând hangerul de la gât,
 Domnul ținea profilul pietrei, fraged,
 Cu ochi pizmuitoare și mohorât.
 El jinduia numai a lui să fie
 Tot ce-ai putut, plătind din tine, da,
 Ca piatra de pe frunte să-i lucească
 Rugul unic suit pe jertfa ta.

Când schelele curmate se surpară
 Păreai atât de neînvins sub nor,
 Încât cu slabe aripi de șindrilă
 Ai fi putut spre alte zări să zbori.
 Dar dragostea pământului și-a țării
 Te-a prăvălit pe câmpul fumuriu,
 Ca să țâșnești în veci de veci, fântână,
 De jertfă și de cântec pururi viu.

S-a destrămat sub piatră-n mănăstire
 Cel ce demult a poruncit ca domn.
 Fântâna curge-n brazde și-n ulcioare,
 Fără odihnă,
     fără uitare,
     fără somn.

ÎNCEPUTUL

Bătăile versului am prins a deprinde
 Nu din cărți, ci din horă, din danț,
 Rimele, din bocete și colinde,
 Din doinele seara cântate pe șanț.

M-am născut iarna, la Sfântul Andrei,
 Când vântu-n amurg șuiera prin ogradă.
 Munții ardeau în polei și lumini,
 Lupii spulberau scânteii din zăpadă.

Am strâns sănătate din cremenea neagră,
 Din vâna de apă, țâșnind încordat,
 Și bătrânii din sat când muriră,
 Toate iubirile moștenire mi-au dat.

Eu mă scaldam prin pâraie cu ochii deschiși,
 Era o apă de cleștar și de stele –
 Pești alburii, pâlپând ca-ntr-un vis,
 Lunecau lângă genele mele.